

Leiderdorp

Ruimte aan de samenleving
Onze keuzes voor Leiderdorp

Verkiezingsprogramma 2018-2022

Inleiding

Het CDA staat voor de gedeelde waarden die ons verbinden, voor de traditie van gerechtigheid, tolerantie en verantwoordelijkheid en voor de Joods-Christelijke wortels die ons land hebben gevormd. In een onrustige wereld vormen juist deze gedeelde **waarden en tradities** de identiteit van onze samenleving. Juist daarom wil het CDA onze waarden en tradities beschermen en doorgeven in opvoeding en onderwijs.

De gemeente is voor het CDA vooral een gemeenschap. Een gemeenschap waarin mensen samen leven. Voor een **sterke samenleving** zijn juiste verhoudingen tussen samenleving, markt en overheid nodig. In die samenleving staan mensen centraal – betrokken inwoners die met elkaar samenleven, werken en bouwen aan een gemeenschap. Burgerschap vraagt om een gedeeld besef van waarden en normen, van rechten en plichten. Daarbinnen ontstaat de ruimte voor solidariteit en voor verschil in opvattingen, ambities en vaardigheden. In de, door ons gewenste, sterke samenleving richten mensen met elkaar hun leven in via familie of gezin, buurt, vereniging, geloofs- of andere gemeenschappen. We zorgen en werken voor elkaar en met elkaar. Gemeentelijke overheid en de markt zijn, in onze visie dienstbaar aan de samenleving, en niet andersom!

In die sterke samenleving staat niemand er alleen voor. Dat geldt als eerste voor ons eigen thuis in **familie en gezin**, waarop je altijd terug kunt vallen, waar we elkaar helpen een verantwoordelijkheid voor elkaar te nemen. Die belofte van **zorg voor elkaar** doen we ook als samenleving. Als iedereen weer verantwoordelijkheid neemt voor zijn eigen leven en dat van anderen, vormen we met elkaar die samenleving waarin niemand aan zijn lot wordt overgelaten en waar de zorg voor onze ouderen, zieken en gehandicapten goed geregeld, en waar mogelijk onderling vormgegeven is.

De keuzes voor de lokale samenleving die we door willen geven, vertalen we ook in een **eerlijke economie**. Waarbij we stevige lessen hebben getrokken uit de economische crisis die ook veel inwoners in onze gemeente en de gemeente zelf geraakt heeft. In de eerlijke economie kiezen we voor eerlijke kansen voor iedereen en oplossingen voor de lange termijn. Ons plan voor een eerlijke economie versterkt de basis voor de welvaart en het welzijn van de komende generaties. Dat betekent dat we nu verstandig moeten investeren in de economie van morgen: in kennis, innovatie en duurzame groei. Daarbij is het niet zo dat de gemeentelijke overheid dit allemaal van bovenaf gaat regelen, maar de overheid helpt initiatieven vanuit de samenleving ruimte te geven en mogelijk te maken.

Met deze voorstellen wil het CDA gaan werken aan een gemeenschap in Leiderdorp waarin iedereen mee kan doen, nu en in de toekomst.

1. Waarden en tradities

Kunst- en cultuurbeleid

- Voor het CDA is cultuureducatie in brede zin belangrijk. Via het onderwijs kan worden kennisgemaakt met de lokale cultuur en geschiedenis (zoals bijvoorbeeld het Leiderdorps Museum) en worden vaardigheden aangeleerd in de omgang ermee.
- De bibliotheek (B+C) in Leiderdorp moet een laagdrempelige plek met ruimere openingstijden zijn.

Cultureel erfgoed

- Het CDA hecht in het bijzonder waarde aan religieus en agrarisch erfgoed en feesten van gemeenschappelijkheid (bijvoorbeeld Koningsdag, Vriendenfeesten en Dag van het Park)
- De gemeente investeert in het behoud van monumenten, bijvoorbeeld door het verstrekken van kleine subsidies aan particulieren.
- Religieus en agrarisch erfgoed heeft een vaste plaats in het monumentenbeleid van de gemeente.

Veiligheid in de buurt

- Inwoners, politie en gemeente gaan met elkaar in gesprek over de veiligheid in de buurten. De gemeente informeert de inwoners actief over preventieve maatregelen en laat hen meedenken en werken aan het oplossen van veiligheidsvraagstukken in de buurt. Bijvoorbeeld door het organiseren van een buurtschouw of informatiebijeenkomsten over het voorkomen van inbraken.
- De gemeente attendeert bewoners op de inzet van sociale media (buurtapps) om het veiligheidsgevoel te vergroten. De taak van buurtpreventie is het signaleren en melden van overlast over verdachte situaties, zodat de politie in actie kan komen daar waar nodig.
- Het CDA vraagt in het bijzonder aandacht voor de rol van de wijkagent. Wijkagenten moeten als ogen en oren van de buurt ook daadwerkelijk aanwezig zijn in de buurt. Het CDA wil dat er ook echt aan de norm van 1 wijkagent op de 5000 inwoners wordt voldaan.
- Wij volgen kritisch het verdwijnen van de brandweerkazerne en wij zullen er op toezien dat ook in de nieuwe situatie wordt voldaan aan de wettelijke aanrijtijden.

Integratie

- Een goede beheersing van de Nederlandse taal behoort tot de belangrijkste voorwaarden voor een succesvolle inburgering van nieuwkomers. De gemeente communiceert zo veel als mogelijk in het Nederlands.
- Gemeente, onderwijs en Bureau Leerplicht moeten schooluitval voorkomen, omdat goed onderwijs de sleutel is voor de toekomst van ieder kind.
- Het CDA wil dat de gemeente statushouders direct in aanraking brengt met onderwijsmogelijkheden en vrijwilligerswerk, zodat de stap naar betaald werk kleiner wordt.
- Met behulp van vrijwilligers kunnen nieuwe Nederlanders snel hun plek vinden in de plaatselijke samenleving. Leiderdorp maakt daarbij zoveel als mogelijk gebruik van lokale maatschappelijke organisaties.
- Leiderdorp organiseert bij de verkrijging van het Nederlanderschap een feestelijke ceremonie, waarin aandacht wordt besteed aan onze manier van leven en de waarden van de democratische rechtsstaat worden uitgedragen.

Gemeentelijke samenwerking

Leiderdorp krijgt steeds meer taken te vervullen. Soms kan een gemeente die niet alleen aan, omdat het ingewikkelde zaken zijn (jeugdzorg) of omdat ze gemeentegrenzen overschrijden (arbeidsmarktfragen). We streven naar een betrokken gemeente die haar inwoners kent, waar de gemeenteraad bereikbaar is en een afspiegeling blijft van de lokale bevolking.

Leiderdorp werkt samen met Leiden, Oegstgeest, Voorschoten en Zoeterwoude aan het project Toekomstvisie Leidse Regio. Daarin willen we als regio op een aantal belangrijke thema's de samenwerking intensiveren. Inwoners worden bij het proces betrokken. Het CDA wil dat deze samenwerking niet uitmondt in een fusietraject.

2. Sterke samenleving

Samenlevingsgericht werken

- Het CDA gelooft dat de samenleving en niet de overheid centraal moet staan. Het bestuur in Leiderdorp moet daarbij betrouwbaar zijn en ruimte bieden aan initiatieven. Ook als daarvoor eigen regels moeten wijken.
- Het CDA ondersteunt burgerinitiatieven vanuit ons vertrouwen in de samenleving. Dit past bij de CDA-visie waarin de samenleving het eerst aan zet is en de overheid daaraan vanuit haar eigen taak en opdracht dienstbaar is.

Dienstverlening gemeente

- Een bereikbaar gemeenteloket, dat ook buiten kantoortijden open is en waar veel zaken digitaal geregeld kunnen worden. Het CDA vindt het heel belangrijk dat persoonlijk en telefonisch contact mogelijk blijft.

Doe mee

- Wij willen dat Leiderdorp initiatieven van inwoners ruim baan geeft, soms door financiële ondersteuning en vaak door als gemeente los te durven laten in plaats van initiatieven over te nemen.

Verwachtingen en duidelijkheid

- Verwachtingen zijn belangrijk voor het slagen van burgerparticipatie. Wees daarbij transparant, duidelijk en eerlijk over de (on)mogelijkheden. Bij elk onderwerp of project moet vooraf duidelijk zijn hoe inwoners betrokken worden.
- Wij vinden het belangrijk dat de gemeente duidelijk communiceert. Dan gaat het om het vroeg in een proces informeren van alle betrokkenen én hen gedurende het proces op de hoogte houden. De communicatie van de gemeente moet daarnaast ook begrijpelijk zijn. Wij willen dat de gemeente communiceert in heldere taal.
- Het CDA vindt het belangrijk dat er in Gemeente aan Huis gemeenteberichten worden geplaatst, zodat ook mensen die niet digitaal vaardig zijn, kunnen volgen wat de gemeente doet.

Verenigingen en vrijwilligers

- Het CDA wil de slagkracht van verenigingen en organisaties vergroten door zo min mogelijk bemoeienis van de gemeente en zo min mogelijk beperkende regels.
- De verklaring omtrent gedrag (VOG) voor vrijwilligers die werken met minderjarigen willen wij gratis maken.
- Het CDA bepleit in het soepel omgaan met evenementenvergunningen daar waar vrijwilligers- en verenigingsactiviteiten in het verlengde liggen van alledaagse (vergunningsvrije) activiteiten.

Sport

- Voor veel sportverenigingen zijn de lasten van hun accommodatie een belangrijke kostenpost. Tegelijkertijd is een goed gebouw voor de vereniging van groot belang voor het goed functioneren. Daar waar mogelijk helpt de gemeente sportverenigingen met hun accommodaties, bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van een garantstelling of het verlagen van de erfpacht.
- Bij de uitvoering van de sportnotitie moet niet strak aan het gestelde tijdsplan worden vastgehouden. Mocht het huidige tijdsplan leiden tot financiële knelpunten, dan moet er maatwerk, passend bij de vereniging, worden toegepast. Er moet ook rekening worden gehouden met de draagkracht en het tempo van de verenigingen in deze.
- Het CDA wil dat de gemeente Leiderdorp onderzoekt of er mogelijkheden zijn om financieel bij te dragen aan de bouw van een regionale ijsshal in Leiden.

Groene buitenruimte voor ontmoeten en bewegen

- Wij willen de groene openbare ruimte aantrekkelijker maken voor bewegen en ontmoeting. De openbare ruimte dient zoveel mogelijk uitnodigend te worden ingericht om een (korte) wandeling te kunnen maken. Waar mogelijk worden diverse routes aangegeven waarbij voldoende zitbankjes voor ouderen aanwezig zijn, die onderhouden worden.
- De Houtkamp is een park waar we trots op mogen zijn. Dit park mag niet verkleind worden.
- Het CDA wil dat de Boterhuispolder en de Munnikenspolder als extensieve recreatiegebieden bestemd blijven.
- De gemeente geeft kansen aan groene buurtprojecten door bewoners zelf geïnitieerd en ontwikkeld, zoals buurttuinen en speelnatuur.
- Stem het groen in de buurt af op de wensen van de bewoners. Het is belangrijk dat de gemeente over het niveau van groenonderhoud communiceert met omwonenden.
- Het hondenbeleid moet strakker gehandhaafd worden. Duidelijk moet zijn waar losloopgebieden zijn en waar niet.

Verkeersveiligheid

- Een goede bereikbaarheid gaat hand in hand met goede verkeersveiligheid. Als mensen vrij willen bewegen moet dat wel veilig kunnen. Het CDA wil streven naar maximale verkeersveiligheid in Leiderdorp, in het bijzonder bij maatschappelijke locaties zoals scholen en sportclubs.
- Het CDA wil dat de oversteek bij de Laan van Berendrecht en Santhorst verbeterd wordt.
- De verkeerslichten op de Engelendaal dienen aangepast te worden, zodat mindervalide inwoners veilig kunnen oversteken.
- De gemeente snoeit het openbaar groen op kritische plaatsen tijdig uit het oogpunt van verkeersveiligheid.
- De inrichting van de Voorhoflaan moet worden aangepast.

Voldoende en betaalbare woningen

- Voor het CDA moet het woonbeleid gericht zijn op kwaliteit, duurzaamheid, flexibiliteit en maatwerk. Dan gaat het om duurzame woningen, over woningen die aansluiten bij woonwensen en woningen die bestendig zijn voor verschillende levensfasen.
- De kwaliteit van de buurten is van groot belang. Het stedenbouwkundig ontwerp moet goed in elkaar steken en eraan bijdragen dat mensen in een veilige, goed bereikbare en aantrekkelijke omgeving wonen.
- De gemeente moet afspraken maken met de woningcorporatie om te gaan experimenteren met vernieuwde woonvormen waarbij arbeid, wonen en zorg worden gecombineerd ter versterking van de participatiesamenleving.
- Bij nieuwbouw kiezen wij met name voor: Sociale woningbouw, woningen net boven de huursubsidiiegrens en betaalbare koop- en huurwoningen voor starters.
- De polders worden niet gebruikt voor woningbouw.

Omgevingswet

Elke gemeente moet in de komende raadsperiode als gevolg van de nieuw in te voeren Omgevingswet een omgevingsplan maken.

- Het omgevingsplan biedt kansen om cultureel erfgoed beter te beschermen en in het bijzonder eigen gemeentelijke accenten aan te brengen, zoals bij de bescherming

van religieus en agrarisch erfgoed. Uitgangspunt voor het CDA is maatwerk, ruimte voor variëteit en maatschappelijk initiatief.

- Het omgevingsplan biedt de mogelijkheid om de wet- en regelgeving op lokaal niveau kritisch onder de loep te nemen. Bij het verminderen van regels is van belang dat de gemeente vertrouwen aan inwoners durft te geven, bereid is tot 'loslaten' en aansluiting zoekt bij maatschappelijke initiatieven.
- In het Omgevingsplan wil het CDA dat de gemeente in samenwerking met betrokken partijen waaronder de netbeheerder en woningcorporaties voorwaarden kunnen stellen aan de keuze voor de toekomstige energie infrastructuur.

3. Familie en gezin

Kindvriendelijke buurten

- Speelplekken moeten functioneren als ontmoetingsplek voor jong en oud uit de hele buurt met voor de verschillende leeftijdscategorieën voorzieningen en voor mensen met en zonder beperking. Het speelruimteplan van de gemeente dat er nu ligt, daar waren wij niet voor. Een aantal omgebouwde speelplaatsen voldoet niet aan de verwachtingen. Het CDA vindt dat dit beter afgestemd moet worden met de omwonenden. Er zijn betere speeltoestellen nodig, juist ook voor kleine kinderen.

Onderwijs

- Onderwijs is niet alleen het aanleren van cognitieve vaardigheden, maar is ook vormend in de zin van het aanleren van burgerschap, identiteit, geschiedenis en godsdienst. Scholen kunnen zich daarin onderscheiden. Ouders zijn daarom vrij de school te kiezen, die zij het beste vinden voor hun kind(eren).
- Wij bepleiten dat de gemeente Leiderdorp, jeugdhulpinstellingen en onderwijs nauw samenwerken bij het ontwikkelen en uitvoeren van preventieprojecten, om bijvoorbeeld drugs- en alcoholgebruik en ook seksueel overschrijdend gedrag tegen te gaan.
- Blijf investeren in een gerichte aanpak om (voortijdige)schoolverlating te voorkomen.

Toegang lokale zorg

- Het CDA vindt het belangrijk dat de toegang tot zorg zo is georganiseerd dat jongeren naar de meest adequate zorg op het juiste moment worden geleid: dus 'licht' waar het kan en 'zwaar' waar het moet. Wij vinden dat het niet uit moet maken onder welke wet het valt; geen scherpe scheidslijn tussen WMO en jeugdzorg derhalve.
- Versterk de samenwerking tussen basisscholen, het Jeugd- en GezinsTeam en huisartsen. Juist om de drempel voor ouders te verlagen.

(V)echtscheiding

- Het CDA vindt het belangrijk dat als ouders besluiten uit elkaar te gaan, zij bij de gemeente terecht kunnen voor hulp en advies om een vechtscheiding te voorkomen.
- Wij bepleiten de mogelijkheid van opvoedondersteuning.

Pleegzorg

- Het CDA pleit voor ten minste één keer per jaar specifieke aandacht voor pleeggezinnen. Bijvoorbeeld tijdens de jaarlijkse Week van de Pleegzorg.

4. Zorg voor elkaar

Preventie

- Voorkomen is echt beter dan genezen. Vaststaat dat de kosten van investeringen in welzijn, cultuur en sport minder hoog zijn dan zorgkosten.
- Gemeenten en instanties werken gezamenlijk aan een rookvrije omgeving, zoals op schoolpleinen en bij sportclubs.
- Een brede aanpak van laaggeletterdheid is nodig om mensen mee te laten doen en de gemeente kan samen met werkgevers en onderwijsinstellingen meer doen om laaggeletterdheid snel te signaleren en aan te pakken. De bibliotheek heeft hierin een belangrijke rol.

Passende voorzieningen

- Het CDA wil het mogelijk maken dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen, maar wel op een veilige manier. Met de woningcorporatie maakt de gemeente gerichte prestatieafspraken over de hoeveelheid en de kwaliteit van het woningaanbod.
- Het CDA wil dat de gemeente samen met ervaringsdeskundigen eenmaal per jaar drukbezochte plekken in de gemeente bezoekt om hindernissen voor toegankelijkheid te signaleren en te verhelpen.

Mantelzorg

- Het CDA vindt dat de dagopvang en de respijtzorg in de gemeente op orde moeten zijn zodat mantelzorgers van tijd tot tijd even op adem kunnen komen. Specifieke aandacht is er voor de jonge mantelzorger. Het bieden van laagdrempelige trefpunten en goede voorlichting zijn daarbij basisvoorwaarde.
- Geef de mantelzorger of ouderenadviseur een vaste positie bij het keukentafelgesprek.
- Handhaaf de blijken van waardering aan mantelzorgers, zoals het verstrekken van een mantelzorgcompliment.

Aanpak eenzaamheid

- Voor het CDA moet eenzaamheidsbestrijding één van de speerpunten in het zorg- en welzijnsbeleid zijn.
- Wij stellen voor het onderwerp eenzaamheid tijdens het keukentafelgesprek aan de orde te laten komen.

Betrek kerken bij de ontwikkeling van het jongeren- en het sociaal beleid.

- Kerken voeren al veel langer keukentafelgesprekken dan gemeenten. Hoe vaak zitten pastores, dominees en allerlei vrijwilligers van kerken niet bij gezinnen thuis? Kerken dragen dus ook een schat aan wijsheid en ervaring met zich mee. Het zou niet goed zijn die kennis onbenut te laten. Bij de ontwikkeling van beleid voor het sociaal domein is het dan ook erg belangrijk de kennis van kerkelijk werkers over armoede, gezinsproblematiek, verslavingen etc. te betrekken.

PGB (persoonsgebonden budget)

- Het CDA vindt het persoonsgebonden budget (PGB) een geschikt middel om mensen zelf hun zorg in te laten richten. Hierdoor kan professionele zorg dicht bij huis worden geregeld.

Regeldruk in de zorg

- Het CDA vindt dat de toegankelijkheid van gemeentelijke informatie op de website en folders extra aandacht behoeft. Door de veelvoud van (gemeentelijke) formulieren en procedures zien mensen namelijk vaak door de bomen het 'sociale bos' niet meer.

- Stel een formulierenbrigade in, bestaande uit een groep ambtenaren en ervaringsdeskundigen, die mensen, gratis, helpen met het aanvragen van verschillende zaken en met het invullen van daarbij nodige formulieren. De brigade kan tevens adviseren bij het vereenvoudigen van bestaande formulieren. Met de formulierenbrigade kunnen regels worden verzameld, die geschrapt of eenvoudiger gemaakt kunnen worden.

Werk en participatie

- Voor het CDA is de tegenprestatie een middel om mensen te activeren die nu wel een uitkering ontvangen, maar verder niet participeren. Dat zij actiever worden is beter voor henzelf, hun omgeving en ook voor de samenleving. Uiteindelijk kan ook de tegenprestatie een eerste stap zijn in de richting van een betaalde baan.

Armoede(val)

- Het CDA wil dat de gemeente doorgaat met het opzetten van projecten met vrijwilligers voor mensen die moeite hebben hun administratie bij te houden, zoals het inzetten van 'schuldhulpmaatjes'.
- Wij willen dat er bij gemeentelijke schuldhulpverlening geen wachtlijsten ontstaan.

Financiën

- Voor het CDA is het uitgangspunt: Rijksgeld voor de zorg gaat naar de zorg.
- De 120% regel voor het minimabeleid blijft behouden.

5. Eerlijke economie

Ondernemerschap

- De gemeente ondersteunt initiatieven om te komen tot Ondernemersfondsen of Bedrijven Investeringszones.

Regionale economische samenwerking

- De regionale economie (Economie071) dient een belangrijk onderdeel te zijn bij het opstellen van een omgevingsvisie.
- Het CDA onderschrijft de regionale detailhandelsvisie en zal nauwlettend de ontwikkelingen rond de Oranjegalerij blijven volgen.
- Om ondernemerschap optimale kansen te geven is het belangrijk om experimenten toe te staan. Regelgeving vanuit de ruimtelijke ordening kan dan soms in de weg zitten. Het CDA is voorstander van het creatief toepassen van regels op het moment dat flexibel ondernemerschap dat vraagt in het economisch belang van de gemeente.
- In het kader van het toekomstbestendig maken van de economie is flexibiliteit belangrijk. De ondernemer moet meer ruimte krijgen om te ondernemen. Dat kan door het schrappen, aanpassen of flexibiliseren van regels in bijvoorbeeld het bestemmingsplan.
- Het CDA streeft naar een gezonde balans tussen natuur, land- en tuinbouw en recreatie.

Duurzaamheid

- Leiderdorp blijft het goede voorbeeld geven. Neem duurzaamheid op in het aanbestedingsbeleid, koop groene energie in en plaats zonnepanelen op openbare gebouwen.
- Het CDA zet zich er voor in dat we alle woningen, bedrijven en gebouwen voor het jaar 2035 duurzaam isoleren.
- Het CDA wil dat de gemeente actief gaat communiceren en voorlichten over operatie Steenbreek (de verstening van tuinen tegengaan).

Gezonde gemeentefinanciën

- Een eerlijke economie vraagt om solide overheidsfinanciën, lagere lasten en een eerlijk en overzichtelijk belastingstelsel. Uitgangspunten voor het financieel beleid van het CDA zijn: zorgvuldigheid, spaarzaamheid, transparantie en gematigde lokale lasten.
- De hoogte van de gemeentelijke uitgaven en investeringen vormt geen doel op zich. Ze dragen bij aan een maatschappelijk doel. We leven niet in de waan van de dag. We zorgen dus ook voor voldoende weerstandsvermogen.